

سەر هەڵدانی پەتای کولێرا لە هەریمی کوردستاندا: رای گشتی کوردیی توپە ترده کات

ئا: ئاسۆ

پەتای کولێرا یەکیکە لەو نەخۆشیانەی کە ئیستا لە زۆر بەی ولاتانی جیهاندا بنه برکراوه ، پەپیی پاپۆرتە تەندرووستیە جیهانیەکان نەم نەخۆشیە ئیستا لەنیو ولاتەدواکەوتوو هەزارەکاندا هەیه وەک ولاتەکانی سۆمال ، بەنگلادیش ، ئەسیوبیا ، کوردستان و چەندە ولاتیکی دیکە ، نەم ولاتانە بەشی زۆری دانیشتووەکانی بە دەست هەژاری و بێرسیتی و بیکارییەوه دەنالیین . ئەمە سەرباری نەخۆشی پەتادرمەکان کە هەرپەشە لەژیانی ملیۆنەهاکەس دەکەن . هەریمی کوردستان کە لە تیکرای بوارە سیاسی کۆمەلایەتی و ئابوریە کانه وە لە ولاتانی کیشوهری ئەفریقا باشترە و زیادەرۆش نیە گەر بلین ئابوری کوردستان لە زۆریک لە ولاتانی تازەگەشە سەندوش بەهیز ترە ، بەلام گەورەترین پەتاو درمو ونەخۆشی کە لە کوردستاندا بونی هەیه و سەرچاوی هەموو دەرەدەکانە گەندەلیە . ناعەدالەتی و گەندەلی و بێرکراتیەت لە کوردستاندا بوته فایرۆسیک کە ئیستا لە چەندین نەخۆشی ترسانکدا خۆیمان نیشان دەدات . پەتای کولێرا کە ماوی دومانگە بەرۆکی خەلگی لە هەریمی کوردستاندا گر توه بە چەندین شیواز قەسە لە سەر کراوه ، هەریەک لە حکومەت و کار بەدەستانی وەزارەتی تەندرووستی سەرچاوی نەخۆشیە کە دەگیرێنەوه بۆ ناوی پیس و پا کو خاوینی هاوالاتیان . هەرچی هاوالاتیانیشە سەر یان لیشیواوه توشی گومان و دودلی بوون و لەئایندە خۆیان و کەسوکاریان دانیانین

خەلگی ئیستا رۆژانە زیاد لە پۆیست بایەخ بە پاکی خاوینی ئەدەن ، سەرە رای گرانی نرخێ سوتەمەنی ناوەکەش دەکوێنن ، بەلام ئەوەی تیبینی دەکریت کار بەدەستانی حکومەتی هەریم وەک پێشە هەموو جاریان هیچ هەولێکی جیدان نیە بۆ بنه برکردنی سەر چاوی نەخۆشیە کە ، وەک زانراویشە تیکرای سەر چاوەکانی ناو لە دەفەری سلیمانیدا پیسە و بەکاری خواردنەوه نایەت . پۆیست بوو حکومەت بەزوو ترین کات بیریی لە چارەسەرێک بکرایەوه بۆ ئەوەی کیشی ئاوی خواردنەوه چارەسەر بکریت ، پەتای کولێراش کە سەرچاوەکە ئاوه ، بۆیە کجاری بنه برکرایە ، بەلام ئەوەی کە ئیستا دەبیریت هیچ هەنگاویک بۆ چارەسەری کیشە کە نەراوه و ئەوە پێگاکارەییە کە ئیستا لەنیو دەزگاکانی راگەیانندەوه باس دەکەریت تەنیا قەسە نیو راگەیانندە ، لەدوای پرۆسە ئازادی کە حکومەتی هەریم بوو بەخاوەنی داهاوو پارەیه کە زۆر تارادەیهکی باشیش ژایانی دانیشتوانی هەریمی کوردستان رووی لەباشی کرد کوردستان روی لەئاوەدان کردنەوه ناو زیادە (56) گەرەکی نوێ لەسلیمانی چوه سەر نەخۆشیە پێشارەوانی ئەم شارە

کە دەبوو شارەوانی لەماوی ئەم چەن سالا دا پرۆژە خزمەت گوزاری بۆ بەئەنجام بگەیهننایە ، کە بەدا خەوه تاوەکو ئیستا ئەم گەرەکانە کە بەدەیان هەزار خەلک تیدا نیشتە جین هیچ پرۆژەیهکی خزمەت گوزاری تیدا نابیریت . نەبوونی تووری ناو لەنیو ئەم گەرەکانەدا خەلگی ناچار کردوه کە پانا بەرنه بەر بیر ، ئەم بیرانەش بە پیی هەموو تاقیکردنەوهی تاقیگەکان پیسە و بەکاری خواردنەوه نایەت . بەلام بەناجاری دانیشتوای ئەم گەرەکانە ئەو ئاوه بەکار دینن کە ئەمەش مەترسی لەسەر ژایانی دانیشتوای شاری سلیمانی دروست ئەکات . لەهەموو دنیادا نەخۆشیە ترسانکە کان بەهەرپەشە بۆسەر ئاسایشی نەتووی دادەنریت ، بەلام جیگای سەرسورمانە کە حکومەتی هەریم لەم مەترسیە گەورەیه بیدەنگە و هەنگاوی خیرای هەلنە گرتوه ، بونی 27 هەزار حالەتی سکچونو رشانانەوه لە هەریمی کوردستان ئەو زەنگە ترسانکە بوو کە درا بەگوێی بەر پەرسەکاندا ، ئەوانیش تائیتا بیدەنگیان هەلبژاردوه ،

هاوالاتیانیش بەنیگەرانیەکی زۆر ووه چاودیری دۆخە کەدەکان و خۆیان داووتە دەست قەدەر و چارەنوسیان لە دەست بیاوانی دەسەلات دایە ، ئەو دەسەلاتی کە هیچ کات گوێ بە بەرژووەندی بالائی هاوالاتیان نادەن .

مامۆستا مۆهفوق : ماوی 8 سالا پێشە مامۆستاییه و خاوەنی چەند منالە وەک خۆی دەلیت دواي ئەو هەموو خزمەتە پارچەیهک زهویم وەرگرتوو منیش وەک ئەو خەلگە کردومەتە خانوو بۆ ئەوەی لە دەست ژایانی کریجییتی فووتارم بپیت ، بەلام ئیستا دەیان کیشی ترم بۆ دروست بوە نەکارە بام هەیه و نەناو نە خزمەت گوزاری تر ، هەموو دەبیت لەئەستۆی خۆم و ئەو موجه کە مەبیت کە وهری دەگر م ن ئیستا لە گەرەکی فرگەم مۆلیدەیه و کارەبای سەرەکی لەئەستۆی خۆم ئاوی بیرم لیداوه ئیستا دەلین ئاوی بیر پیسە ئەی باشە ئەگەر ناوی پاکم دەست نە کەویت قورپی کوێ بەسەری خۆم دابکەم ، دەلین ئاوی بکوێنە بتلیک خاز بە 36 هەزاره بەشی جوار ئاوی کولاندن ئەکات ، حکومەتی ئاوی هاناکریت ، هەمووشت لەئەستۆی هاوالاتی بپیت . حکومەتە کە ئیەم هەرچی سامانی میلەتە دەپخەنە گیر فانی خۆیان و ئەو خەلگەش چی بەسەر دپت موشکیەلی ئەوان نیە م ن دەمەوێت بە حکومەت بلیم ئەگەر ئەم جارە هەلبژاردن بوو پەنجەم دەبرم دەنگتان بۆنادەم .

کاک عوسمان مەحمەد : کاسپاکارە و دانیشتوی گەرەکی کوردساتە ئەویش ووتی گەورەترین کیشە کە ئیستا لە گەرەکانە کەماندایە کیشی ئاوی پیسە ، بەرپاستی نەک گەرەکانە کە ئیەم بە لگو تیکرای گەرەکانی شار توشی ئەم کیشیە بوون بەلام گەرەکانە کە ئیەم هیچی بۆنە کراوه نە ئاوی هەیه نە کارە بای تەواوه نە رپگاو بانی باشە بە کورتی و کوردی لیرە حکومەتی لپنیو بە دەست خۆمانەوه یە ، خواش سەبە بکارمان بگریت .

گەرەکی کانسیپی کە لە نیو گەرەکانە تازەکاندا یە ، بەلام ئەم گەرەکانە لای خەلک بە فەراموشکراوترین گەرەکان سەیر دەکریت ئەوەی پرۆژەبیت تیدا ئەنجام نەدراوه . ئەوەی جارێک سەردانی ئەم گەرەکان بکات توشی ناویمیدی دەبیت لە وراستیه ش تیدەگات کە لەم مەملەکەتەدا کە ناوی کوردستانە لە بانی حکومەتیکی شارستانێ و خزمەت گوزار باش کۆنە ئیمپرا تۆرەکان لە سەردەسەلاتن لەبەر ئەوەی زۆر ناوچە هەیه لە کوردستاندا لەسەر دەمی عوسمانیەکانەوه پرۆژە حکومەتی بەخۆیەوه نەبینیوه .

شلیر موسته فا : کە خویند کاریکی نامادەپیو لەم گەرەکانە نیشتە جییە ووتی گەرەکانە کە ئیەم بە هیچ شیوێهک ناواری لپنادریتە وە حکومەتی هەریم لە باتی خزمەت بەم گەرەکانە دەچیت خزمەت بە گەرەکانە کۆنەکانی شار دەکات کە زۆریه ی پرۆژە خزمەت گوزاریه کانی تیدایە ، ئەم حکومەتە ئیەم ناعەدالە

ترین حکومهته لهم سهردهمی مرؤفایهتیدا .ئیمه نهك توشی کولپرا بهلگو توشی دهیان دهردی تر دهیین بههوی نهبوونی خزمهت گوزاریهوه حکومهت
ئهچیت تونیل لیئهدات، ئوتیل ئهکاتهوه ،سۆپهر مارکیت ئهکاتهوه بینا بۆیهکیتی و پارتی ئهکات ، لهباتی ئهوهی خزمهت بهم گهرهکانه بکات
.حکومهتهکهی پارتیو یهکیتی لهیهک کاتا خهلکیان لهبیره یان دهنگیان بۆبدات یان لهکاتی جهنگدا بهگوشتیان بدات .
دهکریت ئهوه بلین که لهدوای سهر ههلدانی ئهم پهتایه، رای گشتی کوردستان نیگهرانیو بیزاریان بهرامبهر
به حکومهتی ههریم زیادی کردوهو چارهسهر نهکردنی کیشهو کهمووکورپیه کان حکومهت و خهلکی کوردستان بهرهو ههلدیریکی ترسناک دهبات .